

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 30 mei 1952

Mede voor Minuor. Referte Uw 387.

Het aan Susanto gegeven antwoord op het voorstel om thans de besprekingen alleen voor de Unie voort te zetten en wel in Djakarta, verheugde mij ten zeerste. Naar mijn mening betrof het hier eenzelfde bedoeling als wij reeds meenden te ontdekken bij Supomo tijdens het informele contact, dat hij in de maanden Augustus en September met ons had. Toen reeds vreesden wij een neiging om te bereiken dat de Indonesiërs ons niet alleen de beker willen laten ledigen, maar dat wij het bittere einde bij de Indonesiërs thuis zouden moeten drinken.

Ook in mijn gesprek met Mukarto (mijn 490) bleek mij, dat de Minister aan Djakarta als plaats van samenkomst dacht. Ik vroeg toen waarover in Mukarto's gedachtengang de onderhandelingen zouden lopen. Hij antwoordde: 'Over het door de Missie Supomo bestreken gebied'. Ik vroeg daarop hoe hij zich de Nederlandse delegatie bij de door hem gedachte eventualiteit dacht. Hij antwoordde: 'Dezelfde samenstelling als in Den Haag'. Ik vroeg hem toen of hij werkelijk dacht, dat enkele weken avant de verkiezingen twee Staatssecretarissen voor een dergelijk doel naar Djakarta zouden overkomen. Ik kreeg geen antwoord op deze vraag, welke ik stelde, omdat ik de Indonesiërs er altijd van heb verdacht het Canossakarakter niet alleen te willen tot uitdrukking brengen door een Nederlandse gang naar Djakarta, maar dat zij bovendien gaarne zagen dat hunnerzijds een ambtenaar was aangewezen, waartegenover van Nederlandse kant een, zo niet twee Staatssecretarissen naar Djakarta zouden overkomen. Bij herhaling vroeg Supomo mij destijds, of nu vaststond, dat hij in Den Haag een Staatssecretaris tegenover zich gesteld zou zien, waarop ik bevestigend antwoordde, maar opmerkte, dat hij als een, zij het een zeer hoog, ambtenaar, op een Staatssecretaris als 'opposite number' geen aanspraak kon maken. Typisch oriëntaals.

In genoemd gesprek kreeg ik de indruk, dat Mukarto in een voortzetting op dit ogenblik zelf ook geen heil zag. Dat het voorstel daarna toch door Susanto is gedaan, heeft waarschijnlijk een binnenlandse politieke achtergrond: hij wil aan de betrokken parlementariërs vermoedelijk kunnen zeggen, dat hij zijn best heeft gedaan.

Merkwaardig is, dat werd voorgesteld alleen over de Unie te spreken en Nieuw-Guinea ditmaal buiten het geding te houden. Reeds aan het einde van verleden jaar konden wij vermoeden dat de RI-regering in feite zelf inzake Nieuw-Guinea de ijskastpolitiek voorstond om de Uniebesprekingen niet te prejudiciëren, maar Mukarto laat nu wel erg zijn kaarten zien. Dit zou de sluwe Subardjo niet hebben gedaan.